

przedzającym, jeżeli obywatelstwo polskie nie zostało im przywrócone przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

**Art. 16.** Przepisy niniejszej ustawy stosuje się także do obywatelstwa dzieci urodzonych i znalezionych w Polsce przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

**Art. 17. 1.** Tracą moc dotychczasowe przepisy w przedmiotach objętych niniejszą ustawą.

2. W szczególności tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 44) wraz z późniejszymi zmianami,
- 2) ustawa z dnia 26 września 1922 r. o uregulowaniu prawa wyboru obywatelstwa polskiego przez obywateli b. cesarstwa austriackiego lub b. królestwa węgierskiego i prawa wyboru obywatelstwa obcego przez b. obywateli tych państw, posiadających obywatelstwo polskie (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 791),

- 3) ustawa z dnia 31 marca 1933 r. o pozbawieniu obywatelstwa (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 191),
- 4) ustawa z dnia 28 kwietnia 1946 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego osób narodowości polskiej zamieszkałych na obszarze Ziemi Odzyskanych (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 106),
- 5) dekret z dnia 22 października 1947 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego osób narodowości polskiej zamieszkałych na obszarze b. Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 378),
- 6) art. 110 i 111 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 46).

**Art. 18.** Wykonanie ustawy porucza się Radzie Państwa i Prezesowi Rady Ministrów.

**Art. 19.** Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

## 26

### U S T A W A

z dnia 8 stycznia 1951 r.

o transporcie drogowym.

**Art. 1. 1.** Transport drogowy, w rozumieniu niniejszej ustawy, jest to transport osób i rzeczy na publicznych drogach kołowych, wykonywany przy pomocy przeznaczonych do tego pojazdów silnikowych i konnych, zwanych dalej pojazdami drogowymi, bez względu na to, czy poruszają się po jezdni dróg, czy też po odrębnych torach na tych drogach.

2. Nie uważa się za transport drogowy transportu, wykonywanego po odrębnych torach na drogach publicznych, a będącego w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“.

**Art. 2. 1.** Transport drogowy może być wykonywany:

- 1) jako zarobkowy na podstawie umowy o przewóz lub dzieło przez przedsiębiorcę jego pojazdami albo na podstawie umowy najmu pojazdu do wykonania transportu przez najemcę,
- 2) jako niezarobkowy — własnymi lub użyczonymi pojazdami dla własnych potrzeb.

2. Transport zarobkowy, z którego na równych warunkach może korzystać każdy, jest transportem publicznym.

**Art. 3.** Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi zakres, sposób i warunki używania pojazdów drogowych. W rozporządzeniu tym Rada Ministrów może ustalić także zakaz używania określonych rodzajów pojazdów do niektórych rodzajów i zakresów transportu lub zastrzec wyłączność ich użycia przez określone gru-

py osób, jak również obowiązek świadczenia nimi usług transportowych na cele ogólnogospodarcze według taryf przewidzianych dla takich świadczeń.

**Art. 4. 1.** Zarobkowy transport wykonują w zakresie i na warunkach ustalonych przez Ministra Komunikacji powołane w tym celu przedsiębiorstwa państwowe poza wyjątkami określonymi w ust. 2, art. 5 ust. 2 i art. 6.

2. Przedsiębiorstwa państwowe, podległe Ministerwi Gospodarki Komunalnej, a przeznaczone do utrzymania komunikacji w osiedlach, wykonują publiczny transport osób w granicach miast na warunkach ustalonych przez tego Ministra, w komunikacji zaś podmiejskiej — na warunkach i w zasięgu ustalonym przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej.

3. W poszczególnych przypadkach Minister Komunikacji w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i z Ministrami Gospodarki Komunalnej oraz Finansów może powierzyć utrzymywanie osobowej komunikacji miejskiej i podmiejskiej łącznie powołanemu specjalnie w tym celu przedsiębiorstwu państwowemu.

**Art. 5. 1.** Transport ładunków pocztowych, dokonywany pojazdami drogowymi zarządu pocztowego lub pojazdami wynajętymi przez zarząd pocztowy specjalnie do tych przewozów, nie podlega przepisom niniejszej ustawy.

2. Minister Poczty i Telegrafów ustala w porozumieniu z Ministrem Komunikacji:

- 1) zakres i warunki zarobkowego przewozu osób i bagażu przez samochody zarządu pocztowego, używane równocześnie do transportu ładunków pocztowych,
- 2) warunki wykonywania przez przedsiębiorstwa transportowe i transportowo-spedycyjne przewozu poczty i pracowników pocztowych, przewidzianego w art. 50 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 63, poz. 481).

**Art. 6. 1.** W przypadkach, gdy przedsiębiorstwa wymienione w art. 4 nie mogą zaspokoić miejscowych potrzeb transportowych, zezwolenia na transport publiczny mogą być udzielane innym osobom, przede wszystkim spółdzielniom.

2. Tryb i warunki udzielania zezwoleń, o których mowa w ust. 1, oraz powołane do tego władze określi Minister Komunikacji w drodze rozporządzenia w porozumieniu z Ministrami: Bezpieczeństwa Publicznego, Handlu Wewnętrznego, Handlu Zagranicznego i Gospodarki Komunalnej.

3. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrami Finansów i Handlu Wewnętrznego określi w drodze rozporządzenia zasady, wysokość oraz termin wnoszenia opłat za zezwolenia przewidziane w ust. 2.

**Art. 7. 1.** Osoby, które w dniu wejścia w życie rozporządzenia wydanego na podstawie art. 6 ust. 2 wykonują transport, na prowadzenie którego wymagane jest zezwolenie, obowiązane są w terminie 3 miesięcy od tej daty wystąpić o udzielenie zezwolenia według przepisów tego rozporządzenia.

2. W razie niewystąpienia o udzielenie zezwolenia w terminie określonym w ust. 1, jak również w razie otrzymania odmownej decyzji, dotychczasowe uprawnienie na transport gaśnie.

**Art. 8. 1.** Minister Komunikacji w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrami: Sprawiedliwości, Gospodarki Komunalnej, Handlu Wewnętrznego, Handlu Zagranicznego i Finansów wyda w drodze rozporządzenia regulaminy, które określą przepisy szczególne zarobkowego transportu na drogach publicznych.

2. Stawki taryfowe dla przedsiębiorstw transportowych podlegają zatwierdzeniu w trybie obowiązujących przepisów.

**Art. 9.** Minister Komunikacji w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i za zgodą Prezesa Rady Ministrów może powoływać przy prezydiach wojewódzkich rad narodowych oraz prezydiach rad narodowych w m. st. Warszawie i m. Łodzi komisje, koordynujące regionalnie wszelkiego rodzaju transport na drogach publicznych, jak również koordynujące ten transport z przewozami kolejowymi, wodnymi i lotniczymi.

**Art. 10.** Minister Komunikacji może w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Handlu Zagranicznego oraz Finansów zezwalać na wykonywanie transportu na drogach publicznych z zagranicy do kraju oraz odwrotnie lub w tranzycie zagranicznymi pojazdami drogowymi.

**Art. 11. 1.** Przepisy ustawy nie stosują się do następujących rodzajów niezarobkowego transportu:

- 1) osób i rzeczy — wykonywanego pojazdami konnymi,
- 2) osób i rzeczy — wykonywanego przy pomocy rowerów, wózków inwalidzkich lub innych podobnych pojazdów określonych przez Ministra Komunikacji, choćby zaopatrzonych w silniki,
- 3) własnych produktów i innych rzeczy — wykonywanego innymi pojazdami drogowymi aniżeli pojazdy

konne przez poszczególne gospodarstwa rolne i leśne w ich wewnętrznym obrocie gospodarczym.

2. Przepisy niniejszej ustawy nie mają zastosowania do transportu wykonywanego na drogach publicznych będącego w zarządzie Ministra Obrony Narodowej i Ministra Bezpieczeństwa Publicznego.

3. Przepisy niniejszej ustawy nie stosują się do wywozu drzewa z lasów pojazdami konnymi przez rolników trudniących się tym dorywczo w celach zarobkowych.

**Art. 12.** Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają przepisów:

- 1) ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o komunikacjach w służbie obrony Państwa (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 29, poz. 195, z 1946 r. Nr 32, poz. 204 i z 1949 r. Nr 42, poz. 305) i
- 2) ustawy z dnia 18 lipca 1950 r. o dostarczaniu środków przewozowych na rzecz wojska i służby bezpieczeństwa publicznego w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 322).

**Art. 13.** Zezwolenie, uzyskane na podstawie art. 6 niniejszej ustawy na transport publiczny, zwalnia od ubiegania się o zezwolenie władzy przemysłowej, przewidziane w art. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 1947 r. o zezwoleniach na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych (Dz. U. R. P. z 1949 r. Nr 47, poz. 366).

**Art. 14.** Kto wykracza przeciwko nakazom lub zakazom zawartym w rozporządzeniach i zarządzeniach wydanych na podstawie art. 3, 6 ust. 2, art. 7 i 8 niniejszej ustawy, podlega karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do 5.000 zł albo obu tym karom łącznie. Orzekanie następuje w trybie postępowania karno-administracyjnego.

**Art. 15.** Z dniem wejścia w życie ustawy tracą moc obowiązującą:

- 1) ustawa z dnia 14 marca 1932 r. o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 32, poz. 336, z 1933 r. Nr 84, poz. 619 i z 1934 r. Nr 110, poz. 976);
- 2) ustawa z dnia 22 marca 1933 r. o zarobkowym przewozie osób pojazdami mechanicznymi w obrębie gminy miejskiej (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 273 i Nr 84, poz. 619).

**Art. 16.** Wykonanie ustawy porucza się Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrami: Bezpieczeństwa Publicznego, Finansów, Handlu Wewnętrznego, Handlu Zagranicznego, Pocht i Telegrafów, Sprawiedliwości, Spraw Zagranicznych oraz Gospodarki Komunalnej.

**Art. 17.** Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Wiceprezes Rady Ministrów i Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: *H. Minc*

Minister Komunikacji: *J. Rabanowski*

Minister Bezpieczeństwa Publicznego: *St. Radkiewicz*

Minister Finansów: w z. *E. Droźniak*

Minister Handlu Wewnętrznego: *T. Dietrich*

Minister Handlu Zagranicznego: w z. *C. Bajer*

Minister Pocht i Telegrafów: *W. Szymanowski*

Minister Sprawiedliwości: *H. Świątkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *S. Wierbłowski*

Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijał*